

گزارشی از اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

از زمان اجرایی شدن قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات در سال ۱۳۹۶ شهروندان زیادی درخواست‌های خود را برای دسترسی به اطلاعات در سامانه iranfoia.ir ارائه کرده‌اند. گزیده‌ای از سومین گزارش کلی پاسخگویی دستگاه‌ها به درخواست شهروندان را ببینید.

پاسخگویی دستگاه‌های فعال در سامانه iranfoia.ir در سال ۱۳۹۸

درصد کلی پاسخگویی:

بیشترین رضایت شهروندان:

۱ وزارت نیرو

۲ سازمان برنامه و بودجه

۳ وزارت امور خارجه

بیشترین درصد پاسخگویی:

۱

سازمان هواشناسی

۲ وزارت امور اقتصادی و دارایی

۳ وزارت جهاد کشاورزی

بیشترین اسناد منتشر شده:

۱

وزارت راه و شهرسازی

۲ وزارت جهاد کشاورزی

۳ وزارت نفت

گزارش

آرمان ملی - امید کاجیان: پایان ثبت‌نام انتخاباتی و لیستی از اسامی‌ای که طی این چهاردهه همواره و همیشه مدیر بوده‌اند و همچنان در سودای قدرت نام می‌نویسند برای ریاست جمهوری. در این میان گزینه‌هایی که قبلاً نیز شناسان را برای این کار آزموده‌اند پای به عرصه گذاشته‌اند و از همین الان هم برای داغ کردن بیشتر تنور سرد انتخابات هر چه در جنته دارند رو می‌کنند و از این رو دست به رقابت‌سازی‌های متعددی نیز زده‌اند؛ رقابت‌هایی که شاید یادآور ماجراهایی مثل کلید و گازتبر در سال ۹۲ باشد. با این تفاوت که امروز تمامی چهره‌هایی که اتفاقاً نامشان به عنوان تأیید صلاحیت شده‌های نهایی احتمالی عنوان می‌شود خیلی فراتر از این واژه‌ها برای نبرد انتخاباتی خود گام برداشته‌اند. لاریجانی که با شعار «نه به کلید و نه به چکش» وارد عرصه شده و از عدم موفقیت مدیریت پادگانی می‌گوید، در برابر سعید محمد قرار گرفته که تلویحاً گفته او (لاریجانی) خود با حمایت از همین پادگان و چکش و دادگاه اعتبار یافته است. محمد از واژه‌ای به نام پایان اشرافیت خانوادگی سخن می‌گوید؛ اشرافیت خانوادگی‌ای که در نگاه نخست شاید شخص علی لاریجانی را هدف قرار داده است، اما در این میان، جریان خاص اصولگرا مفاهیمی پیچیده‌تر از این دارند. از دیرباز اقتدار گرایان سوار بر امور مملکت همواره برای حذف رقبای خود با پسوند‌ها و واژه‌هایی توانسته‌اند به خوبی زمینه‌سازی افول سیاسی رقبایان را چه در میان حاکمان و چه در میان مردم به وجود آورند و با شانزده‌های متعدد در این زمینه عملاً خویش را به عنوان تنها جریان معقول در داخل ساختار کشور معرفی کنند. تنها نگاهی به تلاش این گروه از اصولگرایان و اقداماتی که در این زمینه صورت گرفته بیانگر استراتژی ویژه آنهاست. نخست زیر سوال بردن صلاحیت رقیب در بدنه حاکمیت و دوم تخریب هر چه بیشتر آنها در بین ملت؛ موضوعی که تا امروز هم خیلی خوب جواب داده است. آنچه سعید محمد در توثیق خود درباره جریان اشرافیت خانوادگی بیان می‌کند نیز نشان دهنده همین موضوع است. اما ریشه این واژه خیلی فراتر از این است.

حذف از طریق پسوند اشرافیت

اشرافی‌گری سیاسیون البته در طول چهاردهه انقلاب به اشخاص و افراد متعددی لقب داده می‌شد. فقر همیشگی مردم در این سال‌ها، این تفکر را به ویژه در دهه اول انقلاب که فقر باعث

«آرمان ملی» از نامگذاری روی جریان‌های سیاسی برای حذف و تک‌صدایی شدن گزارش می‌کند:

یک جریان علیه ۵ جریان سیاسی

حذف گروه‌ها - اعم از اصولگرا، معتدل و اصلاح طلب - بانگ‌ها و ترنم‌ها چیزی جز دل‌سردی مردم و همه نیروها ندارد

افتخار است، بر سر زبان‌ها انداخته و تهدیدی مردم را به عنوان یک ارزش معرفی کرده و در مقابلش چهره‌های سیاسی‌ای قرار داشتند که باید به نوعی حذف می‌شدند و با پسوند اشرافی‌گری از چشم مردم و سیستم می‌افتادند. نخست در مورد شاه و تمامی چهره‌های سیاسی قبل انقلاب، پسوند زندگی اشرافی‌گری و کلیدواژه خوبی برای یکی از انگیزه‌های انقلابی‌گری و البته شعارسازی‌های آن دوره بود. وعده‌های حمایت از محرومان و مبارزه با اشرافیت یکی از رمزهای انقلاب ۵۷ به شمار می‌آمد، اما بعد از انقلاب، این روند ادامه یافت؛ این بار با حذف چهره‌هایی که خود از انقلابیون به شمار می‌آمدند. شاید معروف‌ترین این چهره‌ها آیتا... بهشتی بود. کسی که نه فقط از سوی منافقین؛ بلکه از سوی جریان‌های خاص آن سال‌ها، به عنوان خوی اشرافی‌گری معرفی شده و حتی برخی جریان‌هایی که خود را حزب‌اللهی هم می‌نامیدند وی را در شعارهایشان عامل قتل طالقانی معرفی کردند. حسن قاضی‌زاده‌اشمی وزیر سابق بهداشت که خود در دوران وزارتش به ویژه بعد از اینکه وثیقه آزادی چند میلیاردی حسین فریدون، برادر رئیس‌جمهور از زندان را در یک روز آماده کرد به پولدارترین وزیر کابینه و اشرافیت معروف شد. وی در خاطر‌هاش از شهید بهشتی درباره بالای شهرنشینی می‌گوید: «به شهید بهشتی گفتم بیایید این خانه را - که در شمال شهر بود - بفروشید و در همسایگی آیتا... طالقانی یا خیابان ایران منزلی بخرید تا این هیاهو بخوابد گفت: ... یادت باشد مردم باید ما را همان‌طور ببینند که هستیم؛ نه آن‌طور که آنها می‌پسندند.» اما از قرار معلوم در میان صاحبان قدرت، عده‌ای این اشرافیت را پنهان و دیگری را به اشرافی‌بودن متهم می‌سازند. بعد از بهشتی، آیتا... هاشمی نماد اشرافی‌گری در کشور شد؛ موضوعی که

جریان مبهمی به نام فتنه فتنه و فتنه‌گری عنوان دیگری است که جریان خاص صاحب قدرت و اقتدار گرایان، آن را بعد از ۱۲ سال همچنان مطرح می‌کنند. معلوم نیست دایره اینکه چه کسی فتنه‌گر است و چه کسانی در جریان فتنه دخالت داشته‌اند تا کجاست؟ اندازه و میزان سنجشی نیز ندارد. جریان فتنه در ادامه این سال‌ها بیشتر به یک ابزار سیاسی برای اصولگرایان خاص درآمده تا از این طریق و با این عنوان رقبای یکی پس از دیگری کنار برزند و البته می‌بینیم به عنوان یکی از مصادیقی که می‌توان نام‌های مختلفی را با استناد به آن حذف کرد، کارآیی نیز دارد.

جریان لیبرالیسم؟

جریان موسوم به انقلابی حتی آنچه را در زمان حسن روحانی به عنوان اعتدالیون شناخته می‌شدند، با عناوینی مانند لیبرال طرد می‌کنند. در این میان عنوان حزب اعتدال و توسعه، که خود حسن روحانی نیز در میان آنهاست، مزید بر علت شده است. تا این مفهوم توسعه را با لیبرالیسم در هم بیامیزند. هر چند لیبرالیسم ممکن است به خودی خود موضوع یا واژه بدی نباشد و اهداف آزادی‌خواهانه‌ای نیز در زمینه‌های فردی و اقتصادی و اجتماعی دنبال کند اما شاید با خط‌مشی انقلابیونی از جنس اصولگرایانی که می‌شناسیم، همخوانی نداشته باشد و از این رو سعی می‌کنند این مطلب را نیز بر خلاف انقلابی‌گری معرفی کنند. در این میان جریانات اصلاح‌طلبی از جنس تاجزاده و خاتمی هم با عناوینی مثل تندروهای اصلاح‌طلب (۱) یا سکولار (۲) با نقاب کنندگان با نظام تلقی می‌شوند.

آنچه حائز اهمیت است

اما نکته جالب توجه این است که تمامی این اشخاص و گروه‌ها که جریان حاکم بر قدرت اکنون با عناوین مختلف آنها را دشمنان خود و نظام می‌داند اساساً اشخاص و گروه‌های رسمی سیاسی در چارچوب همین نظام و حاکمیت هستند. با این اوصاف قطعاً تکلیف آنچه به نام اپوزیسیون شناخته می‌شود مشخص است. با این نگاه، به نظر می‌آید اقتدار گرایان، همه جریانات رسمی کشور را با عناوین مختلف منحرف می‌دانند جز خودشان که شیفته و دلداده انقلاب هستند (۱) پرسش اینجاست که با این اوصاف نتیجه این دیدگاه در آینده کشور چه خواهد بود؟ آیا این چیزی جز تباهی نیست؟